

“Les persones han de rebre un tracte just i veure que la seva feina val la pena”

Werner Wenning, director executiu del gegant de la indústria farmacèutica alemanya Bayer, parla dels excessos especulatius als mercats financers i de l'èmfasi nefast que es posa en els beneficis a curt termini.

Els excessos especulatius han portat els mercats financers al caire de la catàstrofe. Els països industrialitzats entren en recessió i la fama dels directius ha baixat en picat. Està en crisi el capitalisme, senyor Wenning?

—Em fa l'efecte que això és una mica exagerat. El 1991, vaig treballar un any per a l'agència Treuhand (organisme governamental que va privatitzar les antigues empreses de propietat estatal de l'Alemanya oriental després de la caiguda del mur). I em vaig adonar fins a quin punt el socialisme tractava de manera inhumana els ciutadans. No conec tan bé cap model com el de l'economia social de mercat. Per satisfer les necessitats de la societat, no hi ha cap sistema tan efectiu. De totes maneres, hauriem de tornar als principis.

—Què hem passat per alt?

—Hem de descobrir de nou una relació equilibrada entre els interessos del mercat de capitals i els interessos dels treballadors. El mercat de capitals busca el màxim rendiment dels actius invertits. El treballador, per una altra banda, està interessat en la seguretat de la feina i la compensació justa.

—De debò que tots dos es poden conciliar amb tanta facilitat?

—Els qui treballem a la indústria en tenim ben poca culpa. Hem esdevingut més competitius i hem treballat extraordinàriament bé a escala mundial. Els treballadors se'n beneficien; si més no, a Bayer reben una part dels beneficis. En el sector financer, en canvi, han anat malament una colla

de coses. Durant una temporada molt llarga, els diners van resultar excessivament barats i es van utilitzar de manera irresponsable. Els bancs van fer servir mètodes matemàtics per crear uns productes que no tenien res a veure amb l'economia real. Van constituir entitats amb objectius especials que no van constar mai als balanços. Però, sobretot, va faltar un organisme encarregat de controlar els actors del mercat.

—Distingiu entre economia financera i economia real. Però no hi ha una causa comuna darrere la crisi, és a dir, el fet que els gestors estaven massa determinats a aconseguir els màxims beneficis a curt termini?

—Crec que és massa simplista donar la culpa de la crisi actual a la suposada ambició dels directius. Només ens hem de fixar en la colla de grups que inverteixen en productes de risc: la llista comença amb les organitzacions religioses i acaba amb els fons d'inversió lliures. Considero que la recerca dels beneficis és un tret innat dels éssers humans. En realitat, una mica d'ambició *sana* pot ser útil i natural. Ens impulsa i ens obliga a anar endavant.

—Però en la crisi financera es veuen les funestes conseqüències de l'ambició excessiva i de l'expectativa d'aconseguir cada vegada més rendiment en períodes de temps més i més reduïts. És possible que un executiu se sostregui a un capitalisme que els darrers anys s'ha fet cada vegada més dependent dels mercats financers?

—Represento una empresa que és a punt de fer 146 anys. Estem acostumats a mirar més enllà del present. Avui invertim diners en recerca per a productes que sortiran al mercat d'aquí a deu anys. Vet aquí per què la sostenibilitat és la nostra principal prioritat i una cosa sens dubte més important que el fet d'obtenir el màxim de beneficis a curt termini.

—Però heu de presentar xifres trimestrals i depeneu del mercat de capitals.

—Però la qüestió és fins a quin punt ens permetem de fer-nos dependents. Invertim 2.800 milions d'euros a l'any en recerca i desenvolupament i 1.700 milions d'euros en actiu material i inversions. Això suma un total de 4.500 milions d'euros en inversions cap al futur. Es poden optimitzar unes quantes coses a curt termini, i destruir-ne moltes a llarg termini. Aquest no pot ser el nostre model d'empresa.

—En certa manera, personifiqueu la sostenibilitat. Sou de Leverkusen-Opladen (on té la seu Bayer) i fa 42 anys que treballeu a Bayer. La nova generació de directors, d'una altra banda, ha estudiat en universitats d'elit de diversos punts del planeta, està totalment orientada cap als beneficis i sovint només passa uns quants anys en una empresa. Els joves executius d'alt nivell experimenten un xoc cultural a Bayer?

—Espero que no. Encara que la integració dels nous empleats per a nosaltres és una qüestió en marxa. Va ser un punt important quan vam reorganitzar el grup fa més de cinc anys. Actualment, la meitat de la gent que treballa amb nosaltres no fa ni cinc anys que hi és. Hem de deixar clar als nostres nous treballadors què fa que Bayer sigui allò que és, en concret, que l'empresa només pot triomfar si no se centra exclusivament en les dades sobre beneficis a curt termini, sinó que, a més, es planteja objectius a llarg termini.

—Fins i tot teniu llibertat per a actuar de manera sostenible? Avui dia ja no es fan tractes amb els amos en el sentit clàssic; al contrari, hom té davant o els fons d'inversió lliures —que inverteixen en empreses pel sol fet de destrossar-les— o bé els aventurers —que tenen com a únic objectiu els diners fàcils.

—Naturalment, entre els nostres accionistes n'hi ha, d'aquests fons d'inversió lliures. I de trimestre en trimestre, també hem de demostrar que creem valor. Però tot això forma part d'una estratègia a llarg termini, i tinc la impressió que la majoria dels nostres accionistes ho entenen. Hem de trobar arguments per a contrarestar la pressió per un canvi constant que ens ve del mercat de capitals. Fa uns quants anys, per exemple, deien que l'agricultura no tenia futur. Però nosaltres vam continuar en aquest sector i ara l'estratègia dona resultats.

—El preu regular de les accions és la mesura adequada de l'èxit d'una empresa?

—És una entre moltes. Estic convençut que una part de l'èxit d'una empresa és la mesura en què els seus treballadors en treuen profit. Les persones han de rebre un tracte just i veure que la seva feina val la pena. Enguany, la mitjana de treballadors de Bayer ha rebut aproximadament un mes de sou en forma de prima anual.

EL TEMPS

—Però el vostre sou depèn del preu de les accions i no de la satisfacció dels treballadors.

—Us equivoqueu! El 2007, el meu sou pujava a 3,3 milions d'euros, i d'aquests, 1,1 milions eren fixos. El component variable no està vinculat al preu de les accions, sinó més aviat als beneficis anuals. Es calcula sobre la base del mateix criteri que s'aplica als qui treballen a la cadena. Si a Bayer li va bé, la persona guanya més diners, i jo també.

—Vós valeu 3,3 milions d'euros?

—És una afirmació que la deixaré per a uns altres, per al consell supervisor i els accionistes.

—Considereu justificada la crida del president alemany als dirigents empresarials d'actuar amb moderació?

—Jo hi dono suport. Hem d'actuar amb moderació, també, perquè hi ha hagut excessos inacceptables. Però també crec que la feina s'ho ha de valer.

Alexander Jung i Armin Mahler

Traducció de Carme Geronès

Breus

La I-CSC insta a la vaga general

El quart congrés de la Intersindical-CSC, que va tenir lloc el 20 de desembre, a Barcelona, va aprovar una resolució que insta a treballar, conjuntament amb més agents socials, en l'organització d'una vaga general, per denunciar les mesures que es prenen contra la crisi que, segons el sindicat, "no serveixen per a resoldre-la"

Al congrés de la I-CSC fou reelegida Isabel Pallarès com a secretària general del sindicat, amb un 91,3% dels vots, i fou escollit el nou secretariat nacional.

Un altre dels aspectes clau del congrés fou l'impuls a la integració de la I-CSC

INTERSINDICAL

La nova direcció de la Intersindical-CSC

a la Federació Sindical Mundial (FSM), la segona federació internacional de sindicats, que permetrà, segons Pallarès, "internacionalitzar sense mitjancers la veu dels Països Catalans en organismes com l'OIT o la UE".

El TGV a Perpinyà s'endarrerirà fins el 2013

El tren de gran velocitat no enllaçarà Figueres i Perpinyà el 2012, com era previst fins ara. La connexió haurà d'esperar un any més. Ho ha anunciat l'ambaixador francès a Madrid, Bruno Delaye, i l'executiu de Zapatero no ho ha pas desmentit. El TGV havia de ser una realitat el 2004, posteriorment el 2008, després el 2012, i ara el 2013. Aquest retard farà que, un cop acabades les obres del tram Figueres-Perpinyà el febrer vinent, la concessionària del tram comenci a cobrar un cànon. Un sobre-cost a les obres que s'afegeix al que ja es deriven de tants retards.